

Van Amsterdam naar Gibraltar 2

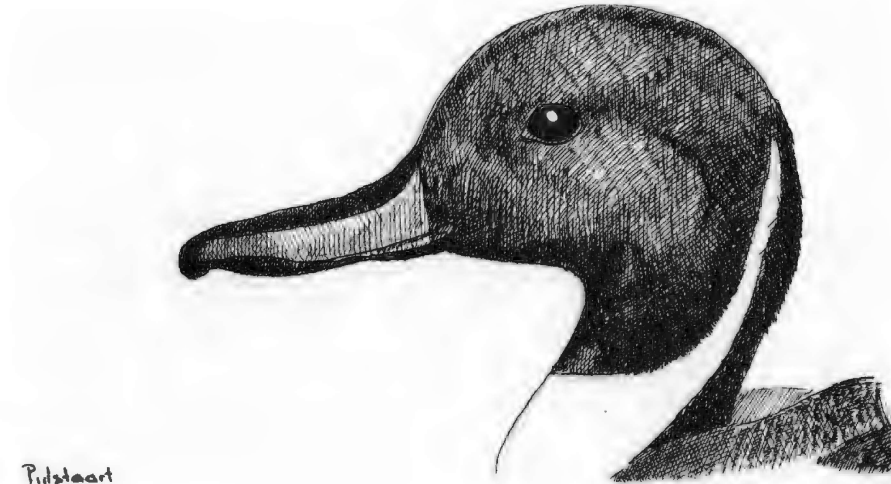
Column *Jacques Grégoire*

Jacques Grégoire is kunstenaar en wandelt voor het tweede deel van zijn kunstproject van Amsterdam naar Gibraltar, in het spoor van de trekvogels naar het zuiden. Voor de Gierzwaluw zet hij zijn observaties op papier van de vogels en alle bijzonderheden die hij tegenkomt op deze reis van een jaar. Het is een kunstwerk, deze tocht langs de Maas, de Saône en de Rhône en vervolgens de kust van de Middellandse Zee, op zoek naar de basis van Europa door onderzoek naar de geomorfologie en de daaruit voortkomende verspreiding van vogels over het continent. Elke dag schetst en aquarelleert hij het veranderende landschap en portretteert hij in inkt de vogelsoorten die hij tegenkomt.

Voorjaar Van Valence naar Barcelona

Valence, het zuiden van Frankrijk en het zou voorjaar moeten zijn.
De temperaturen komen dagelijks niet

hoger dan 7 graden Celsius met af en toe een uitschieter naar 14 C. Alle velden worden bewerkt, takken worden verbrand en de voorbereidingen voor de zomer worden gemaakt.
Aan de zang van de vogels merk je dat

Pijlstaart

de lente wel is aangebroken ondanks de temperatuur. In het riet hoor ik de Cetti's zanger, en de Europese Kanarie komt in zeer grote aantallen plots met een harde wind vanuit Noord Afrika binnenvliegen. Ik merk aan de begroeiing dat ik ben aangekomen in het gebied waarvan je kunt zeggen dat er een Mediterraan klimaat heerst. Overal zijn struiken, planten en bomen die het hele jaar groen blijven. Groene Spechten volgen me op mijn pad. Een Zwarte Roodstaart wipt met zijn staart en IJsvogels vliegen langs de oever van de Rhône. In een klein dorpje zie ik twee bijzondere soorten in een vijver. Een Pijlstaart en een Amerikaanse Smient. Gezien hun poten waar geen ringen omheen zitten zouden ze wild moeten zijn. Elke dag komen er meer lentevogels met de trek naar het noorden het land binnen. Deze ochtend is het de Alpengierzwaluw die in een groep verder vliegt. Plots een heel grote groep Ortolanen op een grasveld. Ik kan me voorstellen dat Fransen

denken dat er een overvloed aan vogels is, maar in feite is dit het restje dat nog over is van de enorme massa trekvogels die in de afgelopen vijftig jaar alleen maar is afgenomen.

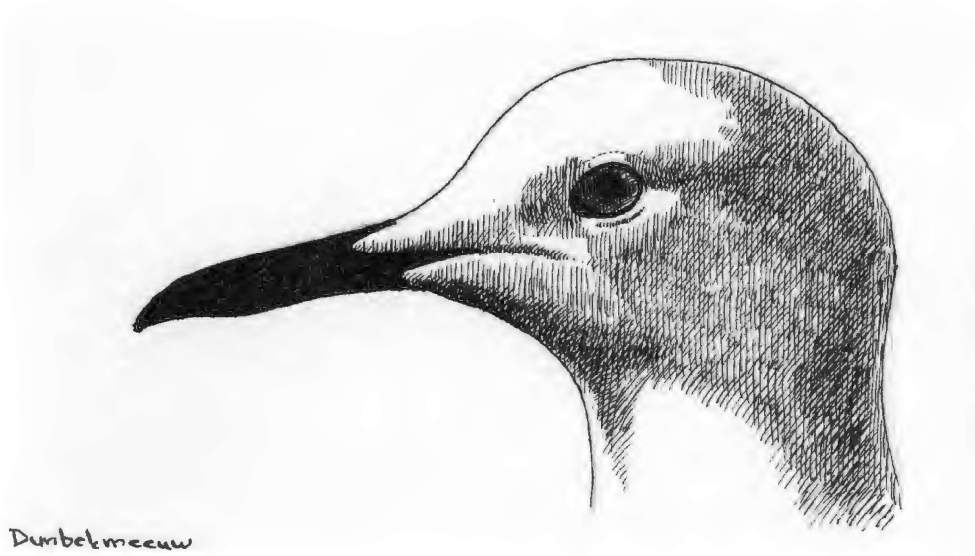
Na een week lopen kom ik aan in Arles waar ik een afspraak heb met Merlijn Schneiders van Vroege Vogels Radio. Samen gaan we de Camargue in om wetenschappers te interviewen en om te zien in hoeverre dit gebied invloed heeft op de vogelstand in Nederland. Het is ontluisterend om te horen in welke staat de Camargue zich bevindt. In het kader van het Marshallplan is meer dan de helft van de Camargue in rijstveld veranderd om de hongerige mensen van voedsel te voorzien. Het nationale park bestaat voor het grootste deel uit water en land, wat moeilijk is te bewerken. Alles wordt gereguleerd: waterstand, wild en vogels, maar voorrang wordt verleend aan de rijstbouw. De Camargue is te vergelijken met de Oostvaardersplassen, met vergelijkbare

problemen, alleen staan in de Camargue de "wilde" paarden s' avonds in de stal. Een hechte groep natuurbeschermers doet heel erg zijn best om wat over is te beschermen en om er ongecultiveerde natuur te ontwikkelen, maar het blijft een strijd tussen economische waarden en natuurwaarden en die blijft ongelijk. Na het bezoek aan de Camargue vertrek ik in westelijke richting en zie ik elke dag in de verte de Pyreneeën groeien. Om me heen vliegen Kleine Zwartkop en Kraanvogel en in de ondiepe brakke poelen staan Kluut, Steltkluut, Regenwulp en zwemmen Pijlstaarten. Het geluid van onze Tureluur klinkt over het water. In een bos waar ik doorheen loop schrik ik een Bosuil op. Een van de soorten waarop ik gebrand ben te zien is de Dunbekmeeuw en ik ben alsnog verrast door de mooie ranke vogel wanneer ik er een zie. De Zwarte

Ibis is inmiddels een gewone dagelijkse soort aan het worden. De temperatuur stijgt, het is inmiddels half maart, het loopt tegen de 18 C. Wanneer ik aan het eind van de dag weer een kustplaats inloop waarvan ik vermoed dat deze best gezellig zal zijn in de zomer zie ik een Geoorde Fuut en ik hoor en zie ik mijn eerste Boerenzwaluwen.

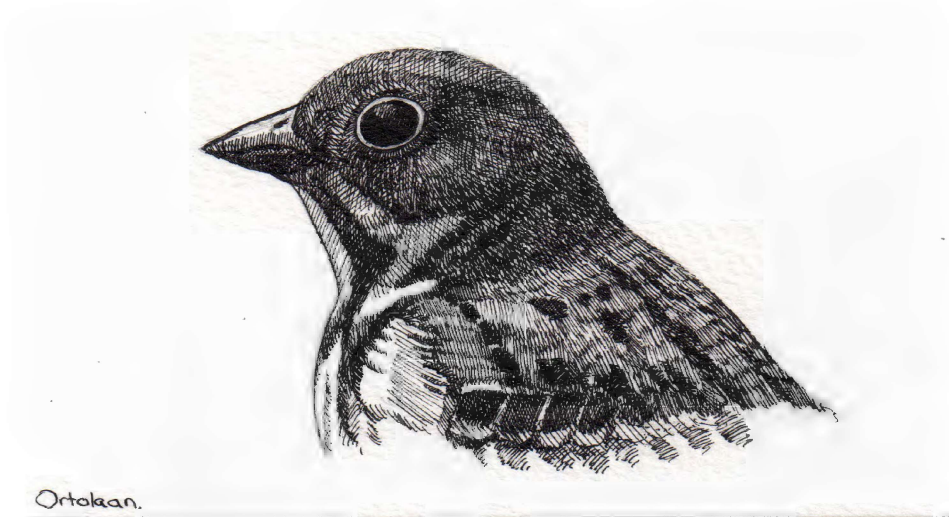
De plaatsjes waar ik doorheen kom zijn over het algemeen arm, veel is verloederd. Terwijl ik langs een half ingestort metalen achtbaan loop van een verlaten pretpark zie ik voor het eerst een Kuifkoekoek. Plaats en emotie komen niet overeen. Waar je schoonheid verwacht zul je hem niet tegenkomen, maar wanneer je de puinhoop wegdenkt is er zeker in de vogelwereld nog het een en ander te zien.

Hoe meer ik naar Spanje loop hoe meer ik last krijg van de Tra Montana, een

Dunbekmeeuw

De Gierzwaluw

harde wind vanuit het land richting de Middellandse zee. Dit keer duurde de wind drie dagen. Op zulke momenten kun je beter maar hard doorlopen, want vogels houden zich gedekt. In de rust na de wind zie je de natuur weer tot leven komen.

De Pyreneeën steek ik over via een geitenpad. Mijn navigatie geeft aan dat het zou moeten kunnen. Ik heb hoogtevrees. Ik haat regen. De tocht is in een woord uitputtend. In Spanje aangekomen merk ik direct dat ik in een ander land terecht ben gekomen. De mensen zijn vriendelijk, in elk dorp is een restaurant en kun je koffie drinken en zijn er lokale winkeltjes. De vogels laten zich ook meer zien, alhoewel ik denk dat dat toeval is. Dagelijks zie ik op de heuvels Rode Patrijzen en over me heen vliegen Zwarte Wouwen. Nabij Rosas is een mooi natuurterrein waar ik de Nachtegaal hoor zingen. Naast Flamingo en tientallen Ooievaars zie ik in het moerasgebied Zo-

mertaling, Krakeend en Bergeend. Gemiddeld haal ik ineens makkelijk 35 soorten per dag, met iedere dag een nieuwe soort op mijn lijst. Daar zitten ook geïntroduceerde soorten bij zoals de Monniksparkiet en de Nandayparkiet, soorten die je in de omgeving van Barcelona kunt tegenkomen.

De Koereiger is inmiddels een vaste soort in de wei. De temperatuur loopt op tot boven de twintig graden, maar het is dan ook half april. Gierzwaluwen cirkelen rond de dorpskernen en langs de kust zie ik zwermen vogels noordwaarts vliegen. De vogeltrek is echt op gang gekomen. Ik ben blij na Frankrijk in Spanje aan te zijn gekomen waar alles beter lijkt te zijn. Misschien is het een gevoel, maar het kan ook met het seizoen te maken hebben. Gelukkig ben ik nu in Spanje op weg naar de Zomer en op weg naar Gibraltar, nog maar 1500 kilometer! Volgende keer de zomer van Barcelona naar Almeria.